

Briselē, 29.5.2020.
COM(2020) 403 final

ANNEX 5

PIELIKUMI

dokumentam

**Priekšlikums EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA,
ar ko izveido programmu *InvestEU***

V PIELIKUMS
Tirgus nepilnības, nepietiekami optimālas investīciju situācijas, papildināmība un
izslēgtās darbības

A. Tirgus nepilnības, nepietiekami optimālas investīciju situācijas un papildināmība

Saskaņā ar Finanšu regulas 209. pantu ES garantija novērš tirgus nepilnības vai nepietiekami optimālas investīciju situācijas (209. panta 2. punkta a) apakšpunkts) un panāk papildināmību, novēršot to, ka tiek aizstāts iespējamais atbalsts un investīcijas no citiem publiskiem vai privātiem avotiem (209. panta 2. punkta b) apakšpunkts).

Lai izpildītu Finanšu regulas 209. panta 2. punkta a) un b) apakšpunkta prasības, finansēšanas un investīciju darbības, kurām piešķirta ES garantija, atbilst šādām prasībām, kas noteiktas turpmāk 1. un 2. punktā:

1. Tirgus nepilnības un nepietiekami optimālas investīciju situācijas

Lai novērstu tirgus nepilnības vai nepietiekami optimālas investīciju situācijas, kā minēts Finanšu regulas 209. panta 2. punkta a) apakšpunktā, finansēšanas un investīciju darbību mērķa investīcijas ietver vienu no šādiem elementiem:

- a) tām piemīt sabiedriskā labuma raksturs (piemēram, izglītība un prasmes, veselības aprūpe un pieejamība, drošība un aizsardzība un infrastruktūra, kas pieejama bez maksas vai par nelielu maksu), no kā operators vai uzņēmums nevar gūt pietiekamu finanšu labumu;
- b) ārējie faktori, kurus operators vai uzņēmums kopumā nevar internalizēt, piemēram, investīcijas pētniecībā un izstrādē, energoefektivitāte, klimata vai vides aizsardzība;
- c) informācijas asimetrija, jo īpaši attiecībā uz MVU un maziem uzņēmumiem ar vidēji lielu kapitālu, tostarp augstāka riska pakāpe saistībā ar agrīnā posma uzņēmumiem, sabiedrībām ar galvenokārt nemateriāliem aktīviem vai nepietiekamu nodrošinājumu, vai sabiedrībām, kuru darbība ir vērsta uz augstāka riska darbībām;
- d) pārrobežu infrastruktūras projekti un saistītie pakalpojumi vai fondi, kas veic investīcijas pārrobežu mērogā, lai novērstu iekšējā tirgus sadrumstalotību un uzlabotu koordināciju tajā;
- e) riska darījumi ar tādu augstāku riska līmeni konkrētās nozarēs, valstīs vai reģionos, kas pārsniedz to, kuru privātie finanšu dalībnieki ir spējīgi vai vēlas pieņemt, tostarp, ja investīcijas netiktu veiktas vispār vai ne tādā pašā apmērā inovāciju vai nepārbaudītu tehnoloģiju novatoriskuma vai ar to saistīto risku dēļ;
- f) attiecībā uz atbalstu finansēšanas un investīciju darbībām Eiropas Stratēģisko investīciju logā – investīcijas, Savienībā iedibinātām un darbojošamies subjektiem piesaistot tirgus finansējumu, netiktu veiktas vispār vai ne tādā pašā apmērā, jo pastāv grūtības internalizēt Eiropas stratēģiskajām interesēm sniegto labumu;
- g) jaunas vai kompleksas tirgus nepilnības vai nepietiekami optimālas investīciju situācijas saskaņā ar šīs Regulas 8. panta 1. punkta a) apakšpunkta iii) punktu.

2. Papildināmība

Finansēšanas un investīciju darbības atbilst abiem papildināmības aspektiem, kā minēts Finanšu regulas 209. panta 2. punkta b) apakšpunktā. Tas nozīmē, ka bez fonda *InvestEU* atbalsta darbības no citiem publiskiem vai privātiem avotiem nebūtu tikušas veiktas vispār vai ne tādā apmērā. Šīs regulas nolūkā šīs darbības saprot kā finansēšanas un investīciju darbības, kurām jāatbilst diviem turpmāk norādītajiem kritērijiem.

- 1) Lai to varētu uzskatīt par papildu finansējumu privātajiem avotiem, kas minēti Finanšu regulas 209. panta 2. punkta b) apakšpunktā, fonds *InvestEU* atbalsta tādas īstenošanas partneru finansēšanas un investīciju darbības, kuru mērķis ir investīcijas, kas to īpatnību dēļ (sabiedriskā labuma rakstura, ārējās ietekmes, informācijas asimetrijas, sociālās un ekonomiskās kohēzijas apsvērumu vai citu apsvērumu dēļ) nespēj nodrošināt pietiekamu finanšu atdevi tirgus līmenī vai tiek uzskatītas par pārāk riskantām (salīdzinājumā ar riska līmeņiem, kurus attiecīgie privātie subjekti ir gatavi pieņemt). Šo īpatnību dēļ šādām finansēšanas un investīciju darbībām nav pieejams tirgus finansējums ar saprātīgiem nosacījumiem cenu noteikšanas, nodrošinājuma prasību, finansējuma veidu, paredzētā finansējuma termiņa vai citu nosacījumu ziņā, un bez publiskā atbalsta tās netiktu veiktas vispār vai ne tādā pašā apmērā.
- 2) Lai to varētu uzskatīt par papildu finansējumu publiskajiem avotiem, kas minēti Finanšu regulas 209. panta 2. punkta b) apakšpunktā, fonds *InvestEU* atbalsta tikai tādas finansēšanas un investīciju darbības, kurām ir spēkā šādi nosacījumi:
 - a) bez fonda *InvestEU* atbalsta īstenošanas partneris finansēšanas vai investīciju darbības nebūtu veicis vispār vai ne tādā apmērā; un
 - b) ar citiem esošiem publiskiem instrumentiem, piemēram, dalītas pārvaldības finanšu instrumentiem, kas darbojas reģionālā un valsts līmenī, finansēšanas vai investīciju darbības Savienībā nebūtu tikušas veiktas vispār vai ne tādā apmērā, – lai gan ir jābūt iespējai papildus izmantot *InvestEU* un citus publiskos avotus, jo īpaši tad, ja iespējams panākt Savienības pievienoto vērtību un optimizēt publisko avotu izmantošanu politikas mērķu efektīvai sasniegšanai.
- 3) Finansēšanas un investīciju darbības Eiropas Stratēģisko investīciju logā var uzskatīt par papildu finansējumu arī jebkurā gadījumā, kad bez fonda *InvestEU* atbalsta Savienībā iedibināti un darbojošies subjekti šīs darbības nebūtu veikuši vispār vai ne tādā apmērā.

Lai pierādītu, ka finansēšanas un investīciju darbības, kurām piešķirta ES garantija, papildina esošo tirgus un citu publisko atbalstu, īstenošanas partneri sniedz informāciju, kas apliecina vismaz vienu no šādiem elementiem:

- a) atbalsts, ko sniedz, izmantojot pakārtotas pozīcijas attiecībā uz citiem publiskiem vai privātiem aizdevējiem vai finansēšanas struktūrā;
- b) atbalsts, ko sniedz, izmantojot pašu kapitālu un kvazikapitālu vai ilgtermiņa parādus, cenu noteikšanu, nodrošinājuma prasības vai citus nosacījumus, kas nav pietiekami pieejami tirgū vai no citiem publiskiem avotiem;
- c) atbalsts darbībām, kurām ir augstāks riska profils nekā riskam, ko parasti uzņemas īstenošanas partnera paša standarta darbībās, vai īstenošanas partneriem sniegts atbalsts, kas pārsniedz to spējas atbalstīt šādas darbības;
- d) dalība riska dalīšanas mehānismos, kas vērsti uz politikas jomām, kurās īstenošanas partneris ir pakļauts augstākam riska līmenim, salīdzinot ar līmeni, ko

īstenošanas partneris parasti atzīst par pieņemamu vai ko privātie finanšu dalībnieki ir spējīgi vai vēlas pieņemt;

- e) atbalsts, kas stimulē/ piesaista papildu privāto vai publisko finansējumu un papildina citus privātos un komerciālos finansējuma avotus, jo īpaši no investoriem, kuri tradicionāli izvairās no riska, vai no institucionālajiem investoriem, un ko sekmē fonda *InvestEU* sniegtā atbalsta radītais signāls;
- f) atbalsts, ko sniedz, izmantojot finanšu produktus, kuri nav pieejami vai netiek piedāvāti pietiekamā līmenī mērķa valstīs vai reģionos, jo tajos nav tirgu, tie nav pietiekami attīstīti vai ir nepilnīgi.

Attiecībā uz finansēšanas starpniecības darbījumiem un investīciju darbībām, jo īpaši attiecībā uz atbalstu MVU, papildināmību pārbauda starpnieka, nevis galasaņēmēja līmenī. Tiek uzskatīts, ka papildināmība pastāv, ja fonds *InvestEU* atbalsta finanšu starpnieku jauna portfeļa izveidē ar augstāku riska līmeni vai tādu darbību apjoma palielināšanā, kam jau tā ir augsts risks, salīdzinot ar riska līmeni, ko privātā un publiskā sektora finanšu dalībnieki attiecīgajā brīdī spēj vai vēlas pieņemt mērķa dalībvalstīs vai reģionos.

ES garantiju nepiešķir tam, lai atbalstītu refinansēšanas darbības (piemēram, lai aizstātu esošos aizdevuma līgumus vai cita veida finansiālo atbalstu projektiem, kuri jau ir daļēji vai pilnībā īstenoti), izņemot īpašos ārkārtējos un pienācīgi pamatotos gadījumos, kad tiek pierādīts, ka darbība ar ES garantiju – papildus ierastajam īstenošanas partnera vai finanšu starpnieka darbības apjomam – ļaus veikt jaunas investīcijas atbalsttiesīgā jomā finansēšanas un investīciju darbībām saskaņā ar II pielikumu tādā apjomā, kas ir vismaz līdzvērtīgs šajā regulā noteiktajiem atbilstības kritērijiem atbilstošam darbības apjomam. Šādas refinansēšanas darbības atbilst šā pielikuma A iedaļā izklāstītajiem kritērijiem attiecībā uz tirgus nepilnībām, nepietiekami optimālām investīciju situācijām un papildināmību.

B. Izslēgtās darbības

Fonds *InvestEU* nesniedz atbalstu:

- 1) darbībām, ar kurām tiek ierobežotas personas tiesības un brīvības vai tiek pārkāptas cilvēktiesības;
- 2) aizsardzības darbību jomā – tādu produktu un tehnoloģiju izmantošanai, izstrādei vai ražošanai, kas ir aizliegti ar piemērojamiem starptautiskajiem tiesību aktiem;
- 3) ar tabaku saistītiem produktiem un darbībām (ražošanai, izplatīšanai, apstrādei un tirdzniecībai);
- 4) darbībām, kas izslēgtas no finansēšanas saskaņā ar [“Apvārsnis Eiropa”] regulas¹ [X]. pantu: pētījumiem par cilvēku klonēšanu reproduktīvos nolūkos; darbībām, kuru mērķis ir pārveidot cilvēku ģenētisko mantojumu un kuras varētu šādas izmaiņas padarīt pārmantojamas; darbībām, kuras paredzētas cilvēka embriju radīšanai vienīgi pētniecības nolūkā vai cilmes šūnu ieguvei, tostarp, veicot somatisko šūnu kodola pārstādīšanu;

¹ 14. pants priekšlikumā – EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA par pētniecības un inovācijas pamatprogrammas "Apvārsnis Eiropa" izveidi un dalības un rezultātu izplatīšanas noteikumiem, 2018/0224(COD).

- 5) azartspēlēm (to ražošanai, izstrādei, izplatīšanai, sagatavošanai, tirdzniecībai vai ar programmatūru saistītām darbībām);
- 6) tirdzniecībai ar seksuālās ekspluatācijas mērķiem un saistītām infrastruktūrām, pakalpojumiem un medijiem;
- 7) darbībām, kas saistītas ar dzīvjiem dzīvniekiem eksperimentālos un zinātniskos nolūkos, ciktāl nav iespējams nodrošināt atbilstību Eiropas Konvencijai par izmēģinājumos un citos zinātniskos nolūkos izmantojamo mugurkaulnieku aizsardzību²;
- 8) nekustamā īpašuma attīstīšanas darbībām, piemēram, darbībām, kuru vienīgais mērķis ir atjaunot un atkārtoti iznomāt vai atkārtoti pārdot esošās ēkas, kā arī realizēt jaunus būvniecības projektus. Tomēr atbalsttiesīgas ir darbības nekustamā īpašuma sektorā, kuras saistītas ar *InvestEU* konkrētajiem mērķiem, kā norādīts 3. panta 2. punktā, un ar atbalsttiesīgajām nozarēm finansēšanas un investīciju darbību kontekstā saskaņā ar II pielikumu, piemēram, investīcijas energoefektivitātes projektos vai sociālajos mājokļos;
- 9) finanšu darbībām, piemēram, finanšu instrumentu pirkšanai vai tirdzniecībai. Izslēgtas tiek jo īpaši intervences, kuru mērķis ir vai nu veikt izpirkšanu nolūkā uzņēmumu izpārdot pa daļām vai nodrošināt aizstājējkapitālu, ko izmanto izpārdošanai pa daļām;
- 10) darbībām, kas ir aizliegtas ar piemērojamiem valsts tiesību aktiem;
- 11) kodolelektrostaciju dezekspluatācijai, darbināšanai, pielāgošanai vai būvniecībai;
- 12) investīcijām, kas saistītas ar cietā fosilā kurināmā un naftas ieguvī, pārstrādi, izplatīšanu, uzglabāšanu vai sadedzināšanu, kā arī investīcijām saistībā ar gāzes ieguvī. Šo izslēgšanu nepiemēro:
 - a) projektiem, kuriem nav dzīvotspējīgu alternatīvo tehnoloģiju;
 - b) projektiem, kas saistīti ar piesārņojuma novēršanu un kontroli;
 - c) projektiem, kas saistīti ar oglekļa uztveršanas un uzglabāšanas vai oglekļa uztveršanas un izmantošanas iekārtām; rūpniecības vai pētniecības projektiem, kas rada būtisku siltumnīcefekta gāzu emisiju samazinājumu salīdzinājumā ar piemērojamajām emisijas kvotu tirdzniecības sistēmas sliekšņvērtībām;
- 13) investīcijām atkritumu apglabāšanai poligonos. Šo izslēgšanu nepiemēro:
 - a) investīcijām ražotnē uz vietas ierīkotos atkritumu poligonos, kas ir rūpniecības vai ieguvies investīciju projekta palīgelements, ja ir pierādīts, ka apglabāšana poligonā ir vienīgais dzīvotspējīgais risinājums tādu rūpniecisko vai kalnrūpniecības atkritumu apstrādei, ko rada pati attiecīgā darbība;
 - b) investīcijām esošos atkritumu poligonos, lai nodrošinātu poligonu gāzes izmantošanu un veicinātu izejvielu ieguvī atkritumu poligonos un ieguves rūpniecības atkritumu pārstrādi;
- 14) investīcijām mehāniski bioloģiskās apstrādes (MBA) iekārtās. Šī izslēgšana neattiecas uz investīcijām, kas paredzētas esošo MBA iekārtu modernizācijai nolūkā atkritumus izmantot enerģijas iegūšanai vai veikt šķīrotu atkritumu pārstrādes darbības, piemēram, kompostēšanu un anaerobo noārdīšanu;

² OV L 222, 24.8.1999., 31. lpp.

15) investīcijām incineratoros atkritumu apstrādei. Šo izslēgšanu nepiemēro:

- a) investīcijām iekārtās, kas paredzētas tikai neregistrējamu bīstamo atkritumu apstrādei;
- b) investīcijām esošās iekārtās, ja investīcijas paredzētas energoefektivitātes palielināšanai, izplūdes gāzu uztveršanai glabāšanas vai izmantošanas nolūkā vai materiālu reģenerēšanai no incinerācijas pelniem, – ar nosacījumu, ka šādas investīcijas neizraisa iekārtu atkritumu apstrādes jaudas pieaugumu.

Īstenošanas partneri joprojām ir atbildīgi par finansēšanas un investīciju darbību atbilstību šajā pielikumā izklāstītajiem izslēgšanas kritērijiem parakstīšanas brīdī, par šīs atbilstības uzraudzīšanu projekta īstenošanas laikā un par atbilstošu korektīvu pasākumu veikšanu vajadzības gadījumā.

PIELIKUMS [...]

PIELIKUMS [...]

PIELIKUMS [...]

PIELIKUMS [...]